

Granskning av Sidas ramöverenskommelse med statliga myndigheter: Följsam-konceptet

William Stannervik

Granskning av Sidas ramöverenskommelse med statliga myndigheter:

Följsam-konceptet

William Stannervik

**Sekretariatet för utvärdering
och intern revision**

Slutsatser och rekommendationer är utvärderarnas och sammanfaller inte nödvändigtvis med Sidas egna.

Utgiven av Sida 2006

Sekretariatet för utvärdering och intern revision

Författare: William Stannervik

Copyright: Sida och författare

Diarienummer: 2006-0001059

Artikelnummer: Sida30658sv

ISBN 91-586-8386-0

Tryckt av Edita Communication AB, 2006

Denna publikation kan laddas hem/beställas från www.sida.se/publikationer

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning.....	3
1 Inledning	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Introduktion till Sidas samarbete med statliga myndigheter	5
1.3 Granskningens syfte.....	6
1.4 Granskningens mål och metodik	6
1.5 Granskningens omfång och avgränsningar	6
2 Granskningsresultat	7
2.1 Efterlevnad.....	7
2.2 Den interna kontrollmiljön	8
Bilaga 1	
Deltagare i intervjuer (I) och enkäter (E)	12
Bilaga 2a	
Granskningsområden för efterlevnad av ramöverenskommelsen	13
Bilaga 2b	
Granskningsområden för efterlevnad av ramöverenskommelsen	15
Bilaga 3	
Granskningsenkät för internkontrollmiljön i insatserna	17

Sammanfattning

Inledning

Den nya utvecklingspolitiken betonar bland annat att fler svenska aktörer bör engageras i utvecklings-samarbetet. Sida anser att svenska myndigheter har en viktig roll att spela i genomförandet av politiken för global utveckling (PGU) både som aktör i utvecklingssamarbetet och i arbetet med att internationa-lisera kärnverksamheterna. Sida samarbetade under 2005¹ med ett hundratal svenska statliga myndig-heter, universitet och högskolor. För att förenkla samarbetet ska Sida eftersträva att sluta ramöverens-kommelser (det så kallade Följsam-konceptet) med ett flertal myndigheter i syfte att tydliggöra Sidas uppdrag och relation till myndigheten. Under 2004 undertecknades de två första överenskommelserna med Rikspolisstyrelsen (RPS) och Statistiska Centralbyrån (SCB).

Mot bakgrund av Sida målsättning att sluta fler överenskommelser med statliga myndigheter² samt Sidas ansvar för att garantera redovisningens tillförlitlighet har internrevisionen i sin årliga riskanalys identifierat dessa samarbeten som ett granskningsområde. En granskning av Följsam samarbetet ingår i Internrevisionens plan för 2006 vilken beslutats av Sidas styrelse.

Mål 1 – Efterlevnad

Internrevisionen har granskat Sidas och samarbetsmyndighetens efterlevnad av valda delar av ramöver-enskommelse (se 2.1) med fokus på ekonomisk redovisning och revision.

Bedömning

Internrevisionen bedömer att rutinerna för efterlevnad av ramöverenskommelsen (det så kallade Följsam-konceptet) i de granskade delarna är tillfredsställande.

Mål 2 – Den interna kontrollmiljön

Internrevisionen har granskat den interna kontrollmiljön på Sida och samarbetsmyndigheten gällande Sidamedel.

Bedömning och rekommendation

Internrevisionens slutsats är att den interna kontrollmiljön inte är helt tillfredsställande. Internrevisio-nen föreslår följande åtgärder för att Sida ska kunna garantera tillförlitlig återrapportering i alla led:

Rekommendation 1:

Sida har med nuvarande rutiner inte full kontroll över den ekonomiska hanteringen av Sidamedel som ingår i ramöver-enskommelser (Följsamkonceptet) med statliga myndigheter. Det är huvudsakligen revision av insatserna som saknas och regelbundna stickprovskontroller av fakturaunderlag genomförs inte. Sida bör säkerställa att revision genomförs av samtliga insatser i alla ramöverenskommelser. En rutin³ som finns inom Sida och som med fördel kan användas även på medel lämnade till statliga myndigheter är SEKA:s krav på enskilda organisationer.

Rekommendation 2:

Revidera mallen för ramöverenskommelser (Följsamkonceptet) med statliga myndigheter, så revisionskravet blir tydligt för alla parter.

¹ Promemoria, 2005-01-17, Sida och svenska myndigheter som partners vid genomförandet av Sveriges politik för global utveckling (PGU), Lennart Nordström, DESO.

² Promemoria *Sidas samarbete med svenska aktörer i linje med PGU*, 26-09-2005, Ulrika Lång, GD-stab.

³ För alla Sidas bidrag ska det finnas en obruten kedja av rapporter med tillhörande revisionsintyg ända till och med den slutliga bidragsmottagande organisationen (Revisionshandledning, EO-enheten, maj 2004).

Rekommendation 3:

Sidas uppföljning baseras huvudsakligen på information från samarbetsmyndigheten. Sida bör säkerställa att redovisningen i alla led uppfyller krav enligt god redovisningssed och att den interna kontrollen är tillfredsställande. Detta kan till exempel verkställas genom att genomföra regelbunden (1–2 gånger/år) stickprovskontroll av fakturaackumulering i alla led, till exempel Sida av den statliga myndigheten, den statliga myndigheten av eventuell genomförare/leverantör.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Internrevisionen vid Sida är en oberoende, informationssäkrande och konsultativ verksamhet, som är utformad för att tillföra mervärde och förbättra Sidas verksamhet. Internrevisionen skall på uppdrag av styrelsen bistå Sida i att uppnå sina mål genom att tillföra ett systematiskt, strukturerat tillvägagångssätt för att granska, värdera och förbättra effektiviteten i den interna styrningen och riskhanteringen.

Den nya utvecklingspolitiken betonar bland annat att fler svenska aktörer bör engageras i utvecklings-samarbetet. Sida samarbetade under 2005⁴ med ett hundratal svenska statliga myndigheter, universitet och högskolor.

Väl utvecklade processer för styrning av Sidas anslag är en förutsättning för att kunna hantera ett ökat biståndsanslag på ett effektivt sätt. Statsmakernas krav på redovisning av utfall och resultat förutsätter tillförlitliga ekonomiska och verksamhetsmässiga rapporteringssystem och rutiner. Sammantaget ställer dessa pågående förändringar stora krav på Sidas styrning och kontrollfunktioner.

Enligt *Förordningen (1995:686) om intern revision vid statliga myndigheter* skall internrevision granska om myndighetens rapportering är tillförlitlig och om myndigheten fullgör sina externa redovisningsskyldigheter.

Mot bakgrund av Sida målsättning att sluta fler överenskommelser med statliga myndigheter⁵ samt Sidas ansvar för att garantera redovisningens tillförlitlighet har internrevisionen i sin årliga riskanalys identifierat dessa samarbeten som ett granskningsområde. En granskning av Följsam samarbetet ingår i Internrevisionens plan för 2006 vilken beslutats av Sidas styrelse.

1.2 Introduktion till Sidas samarbete med statliga myndigheter

I beslut GD 24/00 fastställdes direktiv för en översyn av formerna för samarbete mellan Sida och statliga myndigheter.

Sida anser att svenska myndigheter har en viktig roll att spela i genomförandet av politiken för global utveckling (PGU) både som aktör i utvecklingssamarbetet och i arbetet med att internationalisera kärnverksamheterna. Sida anser att samarbetet med de svenska myndigheterna är värdefullt och har ambitionen att vidareutveckla det⁶. Utvecklingsländernas intresse av samarbete med svenska myndigheter har varit stort under de senaste tjugo åren. Sida tror att detta intresse kommer att fortleva och intensifieras under PGU.

För att förenkla samarbetet ska Sida eftersträva att sluta ramöverenskommelser (det så kallade Följsamkonceptet) med ett flertal myndigheter i syfte att tydliggöra Sidas uppdrag och relation till myndigheten.

Överenskommelsen innebär att myndigheten får ökat ansvar för genomförandet av utvecklingssamarbetet. Följsamöverenskommelser kan komma ifråga för myndigheter som har hög kompetens och lång erfarenhet av utvecklingssamarbete samt har omfattande efterfrågan från samarbetsländerna⁷. Ramöverenskommelsen avser samarbete inom respektive myndighets kärnverksamhet. För varje enskilt program eller projekt gör Sida och respektive myndighet en särskild överenskommelse om uppdrag som reglerar specifika åtagande inom ramen för ramöverenskommelsen.

⁴ Promemoria, 2005-01-17, Sida och svenska myndigheter som partners vid genomförandet av Sveriges politik för global utveckling (PGU), Lennart Nordström, DESO.

⁵ Promemoria *Sidas samarbete med svenska aktörer i linje med PGU*, 26-09-2005, Ulrika Lång, GD-stab.

⁶ Promemoria, 2005-01-17, Sida och svenska myndigheter som partners vid genomförandet av Sveriges politik för global utveckling (PGU), Lennart Nordström, DESO.

⁷ Promemoria *Sidas samarbete med svenska aktörer i linje med PGU*, 26-09-2005, Ulrika Lång, GD-stab.

Under 2004 undertecknades de två första överenskommelserna med Rikspolisstyrelsen (RPS) och Statistiska Centralbyrån (SCB). Enligt Sidas årsredovisning, 2005, finns ramöverenskommelsen vid utgången av 2005 även med Ekonomistyrningsverket, Lantmäteriverket och Skatteverket.

1.3 Granskningens syfte

- Att bedöma den interna kontrollen av Sidamedel inom ramöverenskommelse med statliga myndigheter.

1.4 Granskningens mål och metodik

Internrevisionen har granskat:

- Sidas och samarbetsmyndighetens efterlevnad av valda delar av ramöverenskommelserna (se 2.1) med fokus på ekonomisk redovisning och revision.
- den interna kontrollmiljön på Sida och samarbetsmyndigheten gällande Sidamedel.

Granskningsarbetet har utförts genom intervjuer, enkäter och substansgranskning på Sida-S, SCB och RPS, se bilaga 1.

1.5 Granskningens omfång och avgränsningar

Granskningen har avgränsats till ramöverenskommelser (det så kallade Följsam-konceptet) då dessa samarbeten är de volymmässigt största samt har en samarbetsform med långtgående ansvar för samarbetsmyndigheten.

Internrevisionen har valt att granska Sidas två första ramöverenskommelserna, de med RPS och SCB.

Granskningsperioden omfattar utbetalningar gjorda under perioden 2004–2005. Under denna period har utbetalats till:

- RPS 43 089 750 SEK, varav internrevisionen granskat stickprov ur fyra insatser om totalt 16 174 059 SEK (35%).
- SCB 120 611 422 SEK, varav internrevisionen granskat stickprov ur fyra insatser om totalt 44 285 081 SEK (37%).

Granskningen avgränsas till följande områden i ramöverenskommelsen; kvalitetssäkring, årlig rapportering, årliga överläggningar, rapportering av enskilda uppdrag, ersättningsgilla kostnader, budget, fakturering och betalning samt uppföljning och revision. Att granska huruvida utvärderingar har genomförts enligt avtalet har inte ingått i denna granskning.

2 Granskningsresultat

2.1 Efterlevnad

Efterlevnadsgranskningen avser att bedöma i vilken utsträckning delar av ramöverenskommelsen har uppfyllts eller genomförts. Internrevisionens bedömning bygger på intervjuer och enkäter (se bilaga 1).

Följande områden inom ramöverenskommelsen (Följsamkonceptet) har granskats (se även bilagor 2a och 2b).

- Kvalitetssäkring
- Årlig rapportering
- Årliga överläggningar
- Rapportering av enskilda uppdrag
- Ersättningsgilla kostnader, fakturering och betalning
- Budget
- Uppföljning, utvärdering och revision

lakttagelse

Kvalitetssäkring och uppföljning av insatser sker genom löpande dialog mellan myndigheterna under alla delar av projektcykeln. Kvalitetsuppföljning sker i enlighet med Följsam i halv- och helårsrapporter. Sida har dessutom en kontinuerlig dialog med mottagarlandet om samarbetena som ett underlag i samtalen med myndigheterna.

På samsarbetsmyndigheten är det chefen för Följsamsamarbetet som ansvarar för kvaliteten på samtliga uppdrag genom ledarskap och kontroll inom varje uppdrag och genom löpande kvalitetskontroller och kvalitetsuppföljningar.

En av de granskade myndigheterna arbetar även kvalitetsförbättrande genom att ordna internutbildning på viktiga områden, till exempel gender och fattigdomsanalyser. En bredare utbildning av konsulter i språk har inletts.

Sida har erhållit *årliga rapporter* från båda de granskade myndigheterna. Vad gäller den ena myndigheten tycker båda parter att efterlevnaden är tillfredsställande. Beträffande den andra myndigheten anser Sida att rapporteringen (projektlistan) inte innehåller någon uppföljning av projekten, erfarenheter eller upparbetad volym för året. Förutom projektlistan brukar myndigheten inkomma med ett planeringsunderlag för kommande år som diskuteras på mötet. Myndigheten inkom inte med ett planeringsunderlag för detta år. Orsaken var att ingen verksamhetsplanering genomförts på myndigheten p.g.a. den omorganisation som genomförts.

Sida har inte inkommit med någon rapport kring frågor om policy, metoder och kompetensutveckling av personal, vilket myndigheten borde ha gjort enligt ramöverenskommelsen.

De *årliga överläggningarna* har genomförts i enlighet med ramöverenskommelsen. Vissa mindre formaliafel rapporteras från det ena samarbetet, såsom att någon kallelse inte sändes ut i tid och dagordningen distribuerades vid de årliga överläggningarna. Mötesprotokoll har upprättats.

Rapportering av de enskilda uppdragen har i stor utsträckning erhållits enligt ramöverenskommelsen. Av de åtta specifika Sidainsatserna som internrevisionen granskat har endast en insats utestående halvårs- och helårsrapporteringen vid tiden för vår granskning (Rwanda-RPS).

Ersättningsgilla kostnader, fakturering och betalning

Båda parter är överens om att dessa rutiner fungerar till bådats belåtenhet och enligt intentionerna i överenskommelsen. Att dessa processer ingår som delar av ramöverenskommelse har besparat handläggare på både Sida och samarbetsmyndigheterna mycket tid och resurser.

För de åtta specifika Sidainsatserna som internrevisionen granskat har följande förbättringsmöjligheter identifierats baserat på svar från intressenterna.

- Faktureringen fungerar bra, men sammanställningen skulle kunna vara tydligare till exempel med summering av arvoden och ersättningsgilla kostnader. Sida har inget att anmärka på avseende hur myndigheten sköter ersättningsgilla kostnader, men det kan vara svårt att på riktigt kontrollera enskilda poster.

Arbetsrutinerna och efterlevnaden gällande *budget* har fungerat enligt överenskommelsen för insatser som i sin helhet omfattas av Följsamkonceptet.

Paragrafen *uppföljning, utvärdering och revision* reglerar enbart möjligheterna för samarbete vid revision och i det ena fallet vem som står för kostnaden (se bilaga 2a, §14 och bilaga 2b, §17). Däremot regleras inte frekvensen av eller innehållet i revisionerna. Ramöverenskommelsen efterlevs således på denna punkt men vi återkommer till detta ämne i kapitel 2.2.

Bedömning

Internrevisionen bedömer att rutinerna för efterlevnad av ramöverenskommelsen (det så kallade Följsam-konceptet) i de granskade delarna är tillfredsställande.

2.2 Den interna kontrollmiljön

Granskningen av den interna kontrollmiljön avser att bedöma i vilken utsträckning de granskade myndigheterna har en tillförlitlig återrapporering av Sidamedel. Internrevisionens bedömning bygger på intervjuer (se bilaga 1) samt stickprovsgranskning.

Generell bakgrund om intern kontroll

Begreppet intern kontroll kan definieras som alla de faktorer i verksamhetens organisation samt alla instruktioner och rutiner som syftar till att säkerställa

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet (effektivitet och produktivitet i verksamheten).
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera.

Den interna kontrollen ska säkerställa att redovisningen är riktig och fullständig, att tillgångar skyddas, att avsiktliga eller oavsiktliga fel inte begås och att resurser disponeras i enlighet med ledningens intentioner. Interna kontroller syftar också till att skydda den anställda. Ingen ska ensam ansvara för riktigheterna och kontrollerna av en ekonomisk händelse i alla led.

Enligt *Verksförordningens* 7§6 (1995:1322) så skall myndighetens chef ”se till att myndigheternas organisation är utformad så att redovisningen, medelsförvaltningen och förvaltningen av övriga tillgångar samt myndigheternas verksamhet kontrolleras på ett betryggande sätt”.

Intern kontroll enligt Sida

I Ekonomihandboken kapitel 17 står bland annat;

Med intern kontroll avses rutiner som säkerställer att man inom myndigheten har full kontroll över den ekonomiska hanteringen.

God intern kontroll åstadkoms genom en lämplig kombination av *generella kontroller*, till exempel ansvars- och arbetsfördelning och skydd mot obehörig åtkomst av register och program, och olika *kontrollmoment* inlagda i system och rutiner. Sådana rutinorienterade kontroller kan vara manuellt utförda, programmerade i till exempel Plus eller en kombination av manuella och programmerade kontroller. De syftar främst till att säkerställa fullständighet och riktighet och till att endast godkända transaktioner behandlas.

Följande områden inom internkontrollmiljön har granskats (se bilaga 3),

- Revision
- Internkontroll av utbetalningar och kostnader
- Löpande kontrollaktiviteter och uppföljning
- Information och kommunikation av rapportering
- Rapportering
- Kontroll av underleverantör

lakttagelse

Revision

Det har inte genomförts revisioner av samtliga insatser. Av de åtta specifika Sidainsatserna som internrevisionen granskat har endast en insats genomfört en revision (Laos-SCB). Detta skedde i januari 2005 för perioden oktober 2001–november 2004, dessförinnan har projektet inte granskats sedan 1997. Sidahandläggarna anser att de saknar tydliga riktlinjer för hur revision ska hanteras i ramöverenskommelsen.

Myndigheterna svarar att Riksrevisionen genomför revision i enlighet med sin årliga plan (SCB) samt att revision sker på begäran från Sida enligt ramöverenskommelsens § 14. Någon revision har ännu ej genomförts (RPS).

SCB har regelbundet varit uttaget av EVU för Sidas revisioner av konsulter med många Sidauppdag. Sedan Sida och SCB ingick Följsam samarbetet har endast ett projekt på Balkan reviderats av Sidas ramupphandlade revisorer (Makedonien, denna insats ingick inte i granskningsurvalet som en av åtta). SEE hade i tidigare revisionsplaner inkluderat SCB i avdelning Europas revisionsplan men avstod från att göra revision av en Följsam myndighet där DESO/DESA var Sidas part i Följsam samarbetet (detta har dokumenterats i avdelningens revisionsplaner).

Internrevisionen anser att avsaknaden av regelbundna revisioner av Sidafinansierade insatser gör att Sidas insyn och kontroll försvagas.

Sida EVU/Ekonomi betraktar Följsam som ett uppdrag inte ett bidrag. Pengar utbetalas inte i förväg, utan nedlagda kostnader faktureras från respektive myndighet. I redovisningen bokförs utgifterna som konsultkostnader och inte som bidrag. Hos Följsam myndigheterna redovisas de som avgiftsintäkter och avgiftskostnader (tjänsteexport). EVU/Ekonomi anser att Sida därigenom följer anti-korruptionsregeln. De granskas utifrån risk och väsentlighet i samband med de årliga konsultgranskningarna där samtliga avdelningar får möjlighet att lämna förslag på lämpliga granskningsobjekt.

Beträffande rutiner för efterlevnad av uppföljning, se ovan. Att granska huruvida utvärderingar har genomförts enligt avtalat har inte ingått i denna granskning.

Även Sidas QA team har i sin rapport⁸ från UM i Colombo pekat på avsaknaden av revision på bidrag distribuerade via svenska myndigheter. Se QA:s rekommendation 7:”

The rights and obligations of Sida and implementing Swedish authorities, not least those covered by “Följsam” frame agreements need to be reviewed with regard to reporting and auditing. Sida should analyse why only the part of contributions that are disbursed to X-land shall be audited annually, while the part of contributions that are disbursed to Swedish authorities (“Följsam”) are left unattended in this respect. We think also the latter part should be audited annually, either by RiR or by any other independent and competent, external auditor. “

Intern kontroll av utbetalningar och kostnader

På samarbetsmyndigheterna kontrolleras utbetalningsförslag mot originalverifikat efter registrering och före framställning av betalningsfil. Skriftliga instruktioner för kontroll av utbetalningar är framtagna.

Vad gäller kostnadsverifiering baseras Sidas uppföljning huvudsakligen på information från samarbetsmyndigheten. Enligt internrevisionen bör Sida säkerställa att redovisningen i alla led uppfyller krav enligt god redovisningssed och att den interna kontrollen är tillfredsställande. Detta kan till exempel verkställas genom att genomföra regelbunden (1–2 gånger/år) stickprovskontroll av fakturaackumulering i alla led.

Ernst & Young föreslår i *Konsultgranskningen 2005* att ”en kontrollrutin bör införas hos Myndigheten inne-
bärande centrala stickprovskontroller av lokala utläggsrapporter mot underlag i form av kvitton, fakturor
etcetera.”.

Löpande kontrollaktiviteter och uppföljning

Löpande uppföljning av ekonomi och projekt sker från båda parter. Regelbundna möten genomförs.

Information och kommunikation av rapportering

Rapportering sker i löpande analytiska rapporter från varje projekt två gånger per år gällande projektets aktiviteter, resultat och måluppfyllelse. Finansiell uppföljning ingår i de analytiska halvårsrapporterna. Därtill produceras interna månads- och kvartalsuppföljningar som kommuniceras med intressenterna (SCB).

Genom rapporter, planeringskonferenser, muntliga redogörelser, reserapporter för internt bruk, aktivitetsrapporter efter varje genomförd aktivitet, halv- och helårsrapporter samt månatliga budgetuppföljningar (RPS).

Kontroll av underleverantörer

Från Sida sker detta endast genom myndigheternas projektrapportering

Inom tjänsteexporten, på SCB, finns åtta egna ramavtal med konsultföretag/underleverantörer. Ramavtal och avropsavtal reglerar arvoden och kostnadsersättningar. Interna månads- och kvartalsuppföljningar genomförs.

På RPS sker kontroll genom uppdragsbeskrivning, kontrakt, budgetuppföljning och avrapportering. RPS har endast vid några enstaka tillfällen anlitat externa underleverantörer och någon revision har ej skett.

⁸ Report from the QA mission to the Embassy in Colombo, Sri Lanka, February 13–19, 2006

Bedömning och rekommendation

Internrevisionens slutsats är att den interna kontrollmiljön inte är helt tillfredsställande. Internrevisionen föreslår följande åtgärder för att Sida ska kunna garantera tillförlitlig återrapportering i alla led:

Rekommendation 1

Sida har med nuvarande rutiner inte full kontroll över den ekonomiska hanteringen av Sidamedel som ingår i ramöverenskommelser (Följsamkonceptet) med statliga myndigheter. Det är huvudsakligen revision av insatserna som saknas och regelbundna stickprovskontroller av fakturaunderlag genomförs inte. Sida bör säkerställa att revision genomförs av samtliga insatser i alla ramöverenskommelser. En rutin⁹ som finns inom Sida och som med fördel kan användas även på medel lämnade till statliga myndigheter är SEKA:s krav på enskilda organisationer.

Rekommendation 2

Revidera mallen för ramöverenskommelser (Följsamkonceptet) med statliga myndigheter, så revisionskravet blir tydligt för alla parter.

Rekommendation 3

Sidas uppföljning baseras huvudsakligen på information från samarbetsmyndigheten. Sida bör säkerställa att redovisningen i alla led uppfyller krav enligt god redovisningssed och att den interna kontrollen är tillfredsställande. Detta kan till exempel verkställas genom att genomföra regelbunden (1–2 gånger/år) stickprovskontroll av fakturaackumulering i alla led, till exempel Sida av den statliga myndigheten, den statliga myndigheten av eventuell genomförare/leverantör.

⁹ För alla Sidas bidrag ska det finnas en obruten kedja av rapporter med tillhörande revisionsintyg ända till och med den slutliga bidragsmottagande organisationen (Revisionshandledning, EO-enheten, maj 2004).

Bilaga 1

Deltagare i intervjuer (I) och enkäter (E)

Sida

Mikael Boström, DESO/DESA, samordnare för RPS-insatserna på DESA (E)

James L. Donovan, First Secretary/Economist, Embassy of Sweden, Hanoi (E)

Ellenor Ekman, DESO, program handläggare (E)

Christina Etzell, DESO/DESA, program handläggare (E)

Rolf Folkesson, Sidas koordinator för statliga ramöverenskommelser (I+E)

Jonathan Francis, EUROPA, handläggare för SCB: s insatser i Europa (I+E)

Anders Hedlund, EUROPA, Sidas kontaktperson gentemot RPS (E)

Susanna Janson Landin, program handläggare, i Managua (E)

Thomas Kjellsson, DESO/DESA, Sidas kontaktperson gentemot SCB (I+E)

Le Ngoc Lien, Programme Officer, Embassy of Sweden, Hanoi (E)

Anne Ljung, program handläggare, i Pretoria (E)

Britta Olofsson, EUROPA, handläggare för SCB: s insatser i Europa (I+E)

Veronica Perzanowska, DESO/DESA, f.d. handläggare för RPS-insatser SEE/EUROPA (E)

Urban Sjöström, program handläggare, i Colombo (E)

Eva Lindahl, EVU-JUR, jurist (I)

Statistiska Central Byrån

Ronnie Andersson, Director, International Consulting Office (I)

Sara Andersson, Area Manager, International Consulting Office (I)

Sten Bäcklund, Area Manager, International Consulting Office (I)

Elicen Gomez, Area Manager, International Consulting Office (I)

Mats Nordin, Controller, International Consulting Office (I+E)

Rikspolisstyrelsen

Ulf Bejrums, Head of Section, International Police Affairs Division (I+E)

Seija Karjalainen, Ekonomikonsult (från Proffice) (I+E)

Bilaga 2a

Granskningsområden för efterlevnad av ramöverenskommelsen

Granskningsområde i ramöverenskommelsen med RPS

§4 Kvalitetssäkring

1. Rikspolisstyrelsen och Sida ska genom i sina organisationer utpekade befattningshavare tillförsäkra hög kvalitet på samtliga uppdrag genom ledarskap och kontroll inom varje uppdrag och genom *löpande* kvalitetskontroller och kvalitetsuppföljningar.

§5 Årlig rapportering

1. Rikspolisstyrelsen ska inge en sammanställning av kalenderårets aktiviteter till Sida senast 4 veckor före den årliga överläggningen. Sammanställningen ska övergripande redogöra för volym uttryckt i tid och pengar, länder och sakfrågor. Sammanställningen ska även innefatta en kortfattad redogörelse av gjorda erfarenheter under kalenderåret samt ange vad som utgjort problem eller hinder för arbetet.
2. Rikspolisstyrelsen ska vidare ange aktiviteter som genomförts i kompetens- eller kapacitetshöjande syfte för Rikspolisstyrelsens egen personal med relevans för utvecklingssamarbetet.
3. Sida ska senast två veckor före den årliga överläggningen till Rikspolisstyrelsen inge en kortfattad rapport om samarbetet som rör bland annat policy, metoder och kompetensutveckling av Rikspolisstyrelsens egen personal.

§6 Årliga överläggningar

1. Rikspolisstyrelsen och Sida ska mötas minst en gång per år för att planera och följa upp samarbetet. Mötet ska äga rum under första kvartalet.
2. Rikspolisstyrelsen kallar skriftligen till dessa möten och utarbetar underlag till överläggningen. Kallelse med förslag till dagordning ska vara Sida tillhanda senast en månad före mötet.
3. Varje möte ska dokumenteras och mötesprotokoll upprättas senast en månad efter varje överläggning. Mötesprotokoll ska undertecknas av Rikspolisstyrelsen och Sida.

§7 Rapportering av enskilda uppdrag

Verksamhetsbeskrivande rapportering, inklusive kortfattad ekonomisk rapportering, av enskilda uppdrag ska ske

1. efter avslutat uppdrag för uppdrag understigande tio månader,
2. *halvårsvis* och efter avslutat uppdrag för uppdrag överstigande tio månader, eller
3. enligt annan överenskommelse fastställd i enskild uppdragsbeskrivning.

§11 Ersättningsgilla kostnader

Sida ersätter Rikspolisstyrelsen för faktiska uppdragskostnader inom ramen för budget för enskilt uppdrag i den mån de ej ersätts av samarbetslandet.

De ersättningsgilla kostnaderna är:

1. Kostnader för tjänsteresor (resa, hotell och dagtraktamente) i enlighet med Utlandsreseförordningen (SFS 1991:1754) samt i enlighet med de lokala avtal som gäller för Rikspolisstyrelsen. För utrikesresor betalar Sida för biljett till lägsta tillgängliga pris inom ramen för Rikspolisstyrelsen gällande resebyråavtal och resepolicy för Rikspolisstyrelsen. I samband med beställning av resa ska möjligheter till bästa pris, rabatter och statliga ramavtal alltid utnyttjas. Sida ersätter resor till och från flygplats, flygplatsavgifter och visum, men ej kostnader för pass och liknande,
2. Lokala resor,
3. För restid utanför normal arbetstid utgår ersättning enligt de lokala avtal och regler som gäller för Rikspolisstyrelsen,
4. Internationell post och telekommunikation,
5. Andra personalrelaterade kostnader i enlighet med URA.
6. Andra kostnader för uppdragets genomförande, till exempel upphandling av utrustning, lokala kostnader för seminarier, lokala underkonsulter och studieresor till Sverige eller tredje land.
7. Övriga kostnader som är relaterade till av Rikspolisstyrelsen egen anlitad personal ingår i arvodet enligt §10 ovan, såvida inte annat överenskommit i enskilt uppdrag.

§12 Budget

För varje enskilt uppdrag skall finnas en budget uppställd enligt principerna i bilaga A.

1. Såvida inte annat överenskommits i enskilt uppdrag får Rikspolisstyrelsen omfördela belopp *inom* budgetposterna för arvoden och ersättningsgilla kostnader. Vid större omfördelningar inom dessa budgetposter bör Rikspolisstyrelsen samråda med Sida.
2. Sidas godkännande erfordras för överföring av budgetbelopp *mellan* budgetposterna arvoden och ersättningsgilla kostnader, samt för ianspråktagande av posten oförutsedda kostnader. Eventuella uppräknings av arvodeskostnader kan tas från oförutsedda kostnader.

§13 Fakturering och betalning

1. Faktura ska ställas till Sida månadsvis, såvida inte annat överenskommits i enskilt uppdrag.

Betalning

2. Sida betalar faktura när Sida godkänt underlaget, normalt 30 dagar från fakturadatum. Finner Sida att underlaget inte kan godkännas, ska Sida inom en period om 30 dagar underrätta Rikspolisstyrelsen härom. Rikspolisstyrelsen ska inom 15 dagar åtgärda bristerna.
3. Såvida inte annat överenskommits i enskilt uppdrag, ska genomförda aktiviteter och/eller motsvarande faktura bekräftas eller godkännas av mottagande organisation.

Fakturans innehåll

4. Faktura ska ange art och omfattning av utfört arbete samt referera till det insatsnummer som angivits i det enskilda uppdraget.
5. Fakturan ska vidare innehålla uppgifter om fakturabelopp, datum och nummer på fakturan. Samtliga debiterade belopp ska vara tydligt beskrivna.
6. Till faktura ska bifogas sammanställning av ackumulerade fakturerade belopp i uppdraget i förhållande till total budget samt, i förekommande fall, en översiktlig beskrivning av avvikelser i förhållande till plan.
7. Fakturering ska göras i svenska kronor och avse de faktureringsbara kostnader som Rikspolisstyrelsen har haft.
Fakturan ska anknyta till fastställd budget för uppdraget och klart skilja mellan
 - arvoden
 - ersättningsgilla kostnader.
8. För arvode ska för var och en av de personer som har arbetat med uppdraget anges antalet timmar/dagar/månader och arvodesnivå.
9. På begäran har Sida rätt att från Rikspolisstyrelsen erhålla kopior på verifikationer på av Rikspolisstyrelsen fakturerade belopp.

§14 Uppföljning, utvärdering och revision

1. På Sidas begäran ska Rikspolisstyrelsen samarbeta med Sida, eller av Sida anlita konsult, vid genomförandet av uppföljningar och utvärderingar av enskilda uppdrag och efter det att uppdrag har fullgjorts samt i övrigt samarbeta under denna överenskommelse.
 2. Uppföljningar, utvärderingar och revisioner ska bekostas av Sida.
-

Bilaga 2b

Granskningsområden för efterlevnad av ramöverenskommelsen

Granskningsområde i ramöverenskommelsen med SCB

§5 Kvalitetssäkring

1. SCB ska genom en ansvarig person tillförsäkra hög kvalitet på samtliga uppdrag genom ledarskap och kontroll inom varje uppdrag och genom löpande kvalitetskontroller och kvalitetsuppföljningar.

§6 Årliga överläggningar

1. Sida och SCB ska mötas en gång per år för att planera och följa upp allt samarbete. Mötet ska äga rum under fjärde kvartalet.
2. SCB kallar skriftligen till dessa möten och utarbetar underlag till överläggningen. Kallelse med dagordning ska vara Sida tillhanda senast en månad före mötet.
3. Varje möte ska dokumenteras av SCB och mötesprotokoll tillställas Sida senast en månad efter den årliga genomgången.

§7 Årlig övergripande rapportering

1. SCB ska, utöver de rapporteringskrav som föreskrivs i varje enskilt uppdrag, efter utgången av varje kalenderår inge en sammanställning av kalenderårets aktiviteter till Sida. Sammanställningen ska övergripande redogöra för volym uttryckt i tid och pengar, länder och sakfrågor. Sammanställningen ska även innefatta en kortfattad redogörelse av gjorda erfarenheter under kalenderåret samt ange vad som utgjort problem eller hinder för arbetet.
2. SCB ska vidare ange aktiviteter som genomförts i kompetens- eller kapacitetshöjande syfte för SCB:s personal med relevans för utvecklingssamarbetet.

§8 Rapportering av enskilda uppdrag

Verksamhetsbeskrivande rapportering, inklusive kortfattad ekonomisk rapportering, av enskilda uppdrag ska ske

1. efter avslutat uppdrag för uppdrag understigande tio månader,
2. halvårsvis och efter avslutat uppdrag för uppdrag överstigande tio månader, eller
3. enligt annan överenskommelse fastställd i enskild uppdragsbeskrivning.

§12 Ersättningsgilla kostnader

Ersättningsgilla kostnader är kostnader som är direkt kopplade till personal som SCB ställer till förfogande. Sida ersätter sådana kostnader i den mån de ej ersätts av samarbetspart.

De ersättningsgilla kostnaderna är:

1. Kostnader för tjänsteresor (resa, hotell och dagtraktamente) i enlighet med Utlandsreseförordningen (SFS 1991:1754) samt i enlighet med de lokala avtal som gäller för SCB. För utrikesresor betalar Sida för biljett till lägsta tillgängliga pris inom ramen för SCB:s gällande resebyråavtal och resepolicy för SCB. I samband med beställning av resa ska möjligheter till bästa pris, rabatter och statliga ramavtal alltid utnyttjas.
2. Lokala resor
3. Internationell post och telekommunikation
4. Andra personalrelaterade kostnader i enlighet med kollektivavtal "Avtal om utlandskontrakt och riktlinjer för anställningsvillkor vid tjänstgöring utomlands" (URA) eller Sidas Standard Conditions for Short and Long Term Consulting Services, 2002.
5. Övriga kostnader som är relaterade till SCB:s personal ingår i arvudet enligt § 11 ovan, såvida inte annat överenskommit i enskilt uppdrag.

§13 Uppdragskostnader

1. Med uppdragskostnader avses kostnader som inte är relaterade till SCB:s personal men som SCB kan ansvara för med Sidas finansiering, till exempel upphandlig av utrustning, lokala kostnader för seminarier, lokala underkonsulter och studieresor till Sverige eller tredje land. Om i enskilt uppdrag ingår finansiellt stöd från Sida till lokala aktiviteter administrerade av mottagarorganisationen, till exempel upphandlig av utrustning, projektinsatser med lokal personal, utbildning etcetera, ansvarar mottagarorganisationen för genomförande, kostnadsredovisning och rapportering till SCB av genomförda insatser om inte annat avtalats i det enskilda uppdraget. Sida ersätter SCB för faktiska uppdragskostnader inom ramen för budget för enskilt uppdrag

§14 Budget

För varje enskilt uppdrag skall finnas en budget uppställd enligt principerna i bilaga B.

1. Såvida inte annat överenskommits i enskilt uppdrag får SCB omfördela belopp inom budgetposterna för arvoden, ersättningsgilla kostnader och uppdragskostnader. Vid större omfördelningar inom dessa budgetposter bör SCB samråda med Sida.
2. Sidas godkännande erfordras för överföring av budgetbelopp mellan budgetposterna arvoden, ersättningsgilla kostnader och uppdragskostnader och för ianspråktagande av posten oförutsett.

§15 Fakturering och betalning

1. Faktura ska ställas till Sida kvartalsvis enligt följande, såvida inte annat överenskommits i enskilt uppdrag.

Betalning

2. Sida betalar faktura när Sida godkänt underlaget, normalt 30 dagar från fakturadatum. Finner Sida att underlaget inte kan godkännas, ska Sida inom en period om 30 dagar underrätta SCB härom. SCB ska inom 15 dagar åtgärda bristerna
3. Såvida inte annat överenskommits i enskilt uppdrag, ska genomförda aktiviteter och/eller motsvarande faktura bekräftas eller godkännas av mottagande organisation.

Fakturans innehåll

4. Faktura ska ange art och omfattning av utfört arbete samt referera till det insatsnummer som angivits i det enskilda uppdraget.
5. Fakturan ska vidare innehålla uppgifter om fakturabelopp, datum och nummer på fakturan. Samtliga debiterade belopp ska vara tydligt beskrivna.
6. Till faktura ska bifogas sammanställning av ackumulerade fakturerade belopp i uppdraget i förhållande till total budget samt, i förekommande fall, en översiktlig beskrivning av avvikelser i förhållande till plan.
7. Fakturering ska göras i svenska kronor och avse de faktureringsbara kostnader som SCB har haft. Fakturan ska anknyta till fastställd budget för uppdraget och klart skilja mellan
 - arvoden
 - ersättningsgilla kostnader för tillhandahållen personal, samt
 - övriga kostnader till exempel utrustning.
8. För arvode ska för var och en av de personer som har arbetat med uppdraget anges antalet timmar/dagar/månader, arvodesnivå och det fakturerade beloppet.
9. På begäran har Sida rätt att från SCB erhålla kopior på verifikationer för de belopp som SCB fakturerat.

§17 Revision, uppföljning, och utvärdering

1. På Sidas begäran ska SCB samarbeta med Sida, eller av Sida anlita konsult, vid genomförandet av revisioner, uppföljningar och utvärderingar av pågående eller avslutade uppdrag samt i annat samarbete under denna överenskommelse.
-

Bilaga 3

Granskningsenkät för internkontrollmiljön i insatserna

Revision

1. Sker revision?
 2. Hur sker revision och av vem?
 3. Finns riktlinjer för revision?
 4. Hur ofta sker revision?
 5. Vilka åtgärder vidtas vid eventuella avvikelser?
-

Intern kontroll

6. Utbetalningar – sker kontroll att utbetalningar avser rätt motpart?
 7. Attestrutiner – sker kontroll av efterlevnad av beslutade attestregler?
 8. Sker kontroll att:
 - redovisningen och uppföljningen av verksamhet och ekonomi är rättvisande, tillförlitlig och ändamålsenlig?
 - rutiner och system fungerar tillfredsställande på alla områden?
 - relevanta riskanalyser sker?
 - kontinuiteten i viktiga processer kan säkerställas?
 - väsentliga avvikelser från uppsatta mål resulterar i korrigeringsåtgärder?
 9. Sker kontroll att personalen har rätt kompetens för sina arbetsuppgifter?
 10. Sker kontroll att verksamheten löpande följs upp och att alla avvikelser från det normala analyseras och dokumenteras?
 11. Sker kontroll att säkra att ändamålsenliga rutiner tillämpas för redovisning och för ut- och inbetalningar?
 12. Genomförs regelbundet utbildning/kompetensutveckling?
-

Kontrollaktiviteter

13. Vilka åtgärder genomförs för att eliminera/reducera/motverka identifierade risker?
 14. Hur har kontrollaktiviteter utformats? (Ska utformas i förhållande till gjord riskbedömning.)
-

Information/kommunikation

15. Hur säkerställs att den information som krävs för att styra, följa upp och rapportera verksamheten finns att få?
 16. Vilka rapporterings- och uppföljningssystem finns?
-

Tillsyn (uppföljning, förvaltning)

17. Sker kontinuerlig utvärdering av kontrollsystem?
 18. Vad resulterar utvärderingen i? (Eventuella förbättringsförslag?)
-

Underleverantörer

19. Hur sker kontroll av underleverantörers medelsanvändning? Kostnadseffektivitet?
 20. Genomförs revisioner?
-

Rapportering

21. Vilken rapportering genomförs?
 22. Finns förståelse för vad rapportering ska användas till (syftet, värdet)?
 23. Finns behov för olika målgrupper att ha olika typer av rapportering?
 24. Går det av rapporteringen att utläsa om anslaget används effektivt?
-

Rapporter från Sida Internrevision

- 96/1 Försäljning av ANC:s bostadsrättslägenhet i Stockholm
Tord Olsson
- 96/2 Dubbelutbetalningar till Lärarhögskolan
och Folkens Museum i samarbetet med Botswana
Tord Olsson, Mats Sundström
- 96/3 Mottagarrapportering som instrument för Sidas uppföljning och kontroll
Mats Sundström
- 96/4 Sidas användning av oberoende revision som instrument för styrning och kontroll
Tord Olsson
- 97/1 Tillförlitligheten i Sidas IT-verksamhet
Arthur Anderssen AB
- 98/1 Sidas bedömningsarbete under beredningsprocessen
Mats Sundström
- 98/2 Sidas utbetalningsrutiner
Tord Olsson
- 99/1 Sidas arbete med samarbetspartners upphandlingar
under beredning och genomförande
Mats Sundström
- 00/1 Sidas uppföljning av projekt som kanaliseras via FN
Ann-Charlotte Birging, Mats Sundström
- 00/2 Sida uppföljning av bilaterala projekt
Mats Sundström
- 00/3 Sidas hantering av stöd till Paraguay via
Svenska avdelningen av Internationella Juristkommissionen
Mats Sundström
- 00/4 Konkurrensutsättning av Sidas upphandlingar
Ernst & Young
- 00/5 Sidas arbete med humanitärt bistånd
Wiveca Holmgren
- 01/01 Sidas forskningssamarbete – en granskning av SAREC
Wiveca Holmgren
- 02/01 Sidas stöd till Västra Balkan
Mats Alentun
- 02/02 Granskning av Utlandsmyndigheten i Windhoek
Wiveca Holmgren, Thorbjörn Bergman
- 02/03 Granskning av Utlandsmyndigheten i Vientiane
Wiveca Holmgren, Thorbjörn Bergman

- 03/01 Sidas kontraktsfinansierade tekniska samarbete
en granskning av INEC/KTS och Sida-Öst
Wiveca Holmgren**
- 03/02 Granskning av Sektionen för utvecklingssamarbete i La Paz
Wiveca Holmgren, Thorbjörn Bergman**
- 03/03 Förutsättningarna för styrning inom Sida – en förstudie
Arne Svensson, Wiveca Holmgren**
- 03/04 Sidas hantering av insatser i korruptionsbenägna miljöer
Mats Alentun**
- 04/01 Sida's Control Environment – a Feasibility Study
Arne Svensson, Wiveca Holmgren**
- 04/02 Sida's management of Contributions in Corruption-Prone Environments
Mats Alentun**
- 04/03 Rapporter från Sidas internrevision 1995–2003 – en sammanställning
Folke Hansson**
- 04/04 Organisationskulturer på Sida
Carin Eriksson, Barbro Forsberg, Wiveca Holmgren**
- 04/05 Organisation Cultures at Sida
Carin Eriksson, Barbro Forsberg, Wiveca Holmgren**
- 04/06 Resultatstyrningen inom Sida
Wiveca Holmgren, Arne Svensson**
- 04/07 Fältvisionens konsekvenser för styrningen inom Sida
Wiveca Holmgren, Arne Svensson**
- 05/01 Sidas rutiner för direktbokföring vid utlandsmyndigheterna
William Stannervik**
- 05/02 Sidas rutiner för bokföring vid sektionskontoren
William Stannervik**
- 05/03 Rekrytering av Sida-personal
Carin Eriksson, Erik Bjurström**
- 05/04 Consequences of the Field Vision for Internal Management Processes at Sida
Wiveca Holmgren, Arne Svensson**
- 05/05 Performance Management at Sida
Wiveca Holmgren, Arne Svensson**
- 05/06 Granskning av Sidas hantering och kvalitetskontroll av konsultfakturer
William Stannervik**
- 06/01 Granskning av Sidas representation
William Stannervik**
- 06/02 Granskning av Sidas ramöverenskommelse med statliga myndigheter: Följsam-konceptet
William Stannervik**

SWEDISH INTERNATIONAL DEVELOPMENT COOPERATION AGENCY
SE-105 25 Stockholm, Sweden
Tel: +46 (0)8-698 50 00. Fax: +46 (0)8-20 88 64
E-mail: sida@sida.se. Homepage: <http://www.sida.se>